

Mosambikin kehitysapu maataloustukena

nen hallinto
söllisyyteen, ei
televiin kartta-

merkitsee tiet-
myö: uuttu-
ssa, ja moderni
edellyttää kan-

Eurooppalai-
istoriallisia pe-
ovat kunnat,
kansakunnat.
ostaneet pitkä-
staa yhteisölli-
kselle. Ne ovat
tavaan muuttu-
a aikavälillä sa-
nokratian kehiti-

sitetty maakun-
eikentämistä se-
ien tai työssä-
ja niiden välis-
n ottamista hal-
kenteiksi.

ja työssäkäynti-
sisöinä akun-
a paljon heikom-
peasti muuttuvia
män hetken ta-
en yksipuolisesti

entiteetti ei ole
riittävän kestä-
onipuolista niin
tien.

ouden ja aluehal-
tilanne osoittaa,
nähtöä meillä on
n EU:ssakin vaa-
innon avoimuus-
oinkin avata de-
kansalaiskeskus-
ja aluehallinnon
ä länsieurooppa-
e.

Heikki Kirkinen
Joensuu

► Kehitysyhteistyön palvelu-
keskuksen mosambikilainen
Sergio Gomez esittää koti-
maansa viimeaikaisen talous-
kehityksen synkin sävyin (HS
15. 8.). Päinvastoin kuin hänen
haastattelunsa antaa ymmärtää,
ainakaan maatalous ei ole ro-
mahtanut sitten 1992 pääty-
neen sisällissodan.

Ajanjaksolla 1993–2002 Mo-
sambikin viljan tuotanto kas-
voi 594 prosentilla. Tärkeim-
mällä ruokaviljalla, maissilla,
nousua oli 771 ja riisillä 412
prosenttia. Vastaavaa tuotan-
non nousua muille kehitys-
maille saa FAO:n tietokannasta
hakemalla hakea.

Gomezin vielä 1980-luvulla
kukoistavaksi ylistämä Mo-
sambikin cashewpähkinä ei ole
hävinnyt. 80-luvulla sen keski-
tuotanto oli 39 600 tonnia
vuodessa, 90-luvulla 44 400
tonnia. Nousua on 12 prosent-
tia.

Siinä Gomez on oikeassa, et-
tä jos maailman kauppajärjestö
WTO vapauttaa viljan vienti-
kaupan, Mosambikin köyhä
pienviljelijä ei pysty kilpaile-
maan kansainvälisten jättien
kanssa.

Mosambik voisi viedä viljaa
esimerkiksi kaoottisen maata-
louden naapuriinsa, Zimbab-
ween. Afrikan sisäinen vienti
on toivotonta, sillä maatalous-
tuettu länsivilja vie markki-
noilla aina voiton.

Länsimaiden on autettava
Mosambikin maataloutta ja
maan pienviljelijöitä tavalla tai
toisella niin, että ne sopeutu-
vat WTO:n tuleviin vapaakaup-
pa kaavailuihin.

Gomezin ratkaisu on sallia
Afrikan köyhimmille maille
riittävän korkea tullimuuri,

mikä tulppaa länsiviljan tuon-
nin. Tullimuurin takaa Mosam-
bik voisi myydä Zimbabwelle
omaa kalliimpaa viljaansa, kun
kukaan ei tarjoaisi sille halpaa
länsiviljaa. Ratkaisu kaatuu
omaan mahdottomuuteensa.

Toinen usein mainittu ehdo-
tus köyhän afrikkalaisviljelijän
auttamiseksi on ”kaikkien kaup-
pan esteiden ehdoton purka-
minen”. Sen myötä Euroopan
unionin, Yhdysvaltain ja Kana-
dan viljelijät joutuisivat luopu-
maan maataloustuistaan. Tä-
mäkin on haavekuva.

Kauppan esteiden purkamista
vaativien on hyvä seurata vaik-
kapa Ranskan viljelijöitä. He
älähtävät äänekkäästi heti, kun
EU yrittää kajota kotimaatalou-
den yhteisiin etuihin. Maata-
loustuki on ja pysyy hamaan
tulevaisuuteen sekä Euroopas-
sa että Pohjois-Amerikassa.

Kolmas tie auttaa Mosambi-
kin maataloutta on länsimai-
den kehitysapu. Miksei sitä
makseta sektorikohtaisena
maataloustukena Afrikan kehi-
tysmaille, suoraan köyhille vil-
jelijöille EU:n tukimallin mu-
kaan?

Kehitysapua tarvitaan siksi,
että Mosambikin tapaiset maat
eivät pysty vielä vuosiin mak-
samaan viljelijöilleen maata-
loustukia omasta budjetistaan.
Maataloustuki maksetaan aina
yksityiselle perheviljelmälle.

Kaikinpuolinen yksityistä-
minen on Gomezin mukaan
Mosambikissa hyvässä vauhi-
dissa. Siksi Mosambik olisi rik-
kaille kehitysavun antajille oi-
vallinen maa kokeilla maata-
loustukea käytännössä.

Veli Pohjonen
dosentti
Vantaa